

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

3. číslo

Budyšin, měrc 1973

Lětnik 2

Hrono na nalětnik:

Bóh znaje waše wutroby Luk. 16.15

Tak je Jězus rjeknyl farizejskim, wo kotrychž w stučce prjedy rěka, „zo běchu lakomni a so jemu smějachu“. My pak njechamy nětko wjele wo tutech wosebitych ludžoch rěče, kotřiž našemu Knjezež a Mištrej čezje načinjachu, kaž dolho běše žiwy, a wo kotrychž wón praješe, zo mějachu so sami za pobožnych a prawych a zaspěwachu druhich, hačrunjež bě jich wutroba cyle hinaša. „Wy zwonka so zdaće ludžom prawi, znutřka pak sće polni jebanja a zlóšće!“ tak Jězus jim porokuje (Mat. 23,28). A do wobliča jim praji: „Ale Bóh znaje waše wutroby!“

To wězo njeplaći jenož farizejskim, ale nam wšitkim, a je tež nam wšitkim do wutroby prajene jako heslo za tutón měsac. Štó njeby znał starozakonske slovo: „Clowjek widži, štož je před wočomaj, Bóh pak widži wutrobu.“ To bu Samuelej prajene, jako chceše wopačneho z Izajowych synow za noweho israelskeho krala žalbować, dokelž so da wjesć jenož wot zwonkowneho, wot rjaneje, nahladneje, wulkeje postawy. Ale rjane, čerwjene jabluko ma snano we sebi čerwja! Na člowske wašnje bychmy druhdy prajili: „Derje, zo njemóžemy nikomu do wutroby hladać, derje zo njemóže nam nichtón do wutroby hladać, zo njemóžemy mysle čitać.“ Haj tomu je woprawdze tak! Ale jedyn to móže, jedyn znaje naše wutroby, před jedynm njemóžemy ničo schować a zamjeljeć, to je wšehomócný a wšehopřitomny a wšehowědomy Bóh a Knjez. A my wěmy tež, zo před nim njemóžemy wobstać. Jězus sam je, kiž wo tym jónu nastrožace slowo praji: „Z wutroby džeja zle mysle morjenja, mandželstwolamanja, kurwarstwa, padustwa, falšne swědčanja, bohanjenja. To su te wěcy, kotře člowjeka nječisteho činja.“ (Mat. 15,19,20).

Haj, sami ze swojej prawdosću, ze swojej samoprawdosću njemóžemy wobstać a so hordzić; my bychmy farizejcy byli kaž tamni, kotrymž Jězus tuto slowo praji. Nam pomha jenož to, štož je hlowna tema póstneho časa, kotryž so w tutým měsacu započnje: „Krej Jězom Chrystam, jeho Syna, wučisći nas wot wšitkeho hrěcha.“ (1. Jan. 1,7).

Mi krej a prawdosć Chrystusa
je drasta rjana, přistojna;
z tej před Bohom ja wobstać chcu,
hdyž do njebjes nutř počahnu.

La.

W cuzbje

Podawki w septembru 1939 honjachu so tak chětre, zo Lejna Marečcyna cyłu tragediju ani přewidźeć njemóžeše, hdyž bě so mjez Wašawu a Rumunскеj z mužom a synom rozžohnowała. Sama z džowku Zosiju so wróci do Wašawy, do kotrejež běchu mjez tym Němcy začahnyli. Njedaloko Wašawy na wsy bydliše Lejnina mać. Džowka njeby měra měla, hdy by wona we wukraju so chowała a mać hrózbnemu wosudej přewostajila.

Hdže by tež móhla čekać? Płomjo wójny lečeše po swěće. — Hač drje wonaj tam w cuzbje namakataj dobru třěchu za wuchow? Radšo zahinýc w ródnej zemi, hač položeny býć do cuzeje, snano njeprěčelskeje.

Z tajkimi myslimi wróci so Lejna ze Zosiju do njezbožowneje Wašawy. Do swogeho domu njemóžeštej. Tón bě hižom wobsadzeny. Dotal běchu bydli na „Nowym swěće“, na jednej z hlownych dróhow we Wašawje. Tam wězo žanoho města wjace njebě za Polakow. Z chwatkow nahraha něšto šatow za sebje a za džowku a dokumenty.

Mać jeju ze sylzami witaše: „Ja sej hižom myslach, zo Was ženje wjace njewohladam. Bohu budž džak, zo stej pola mje. Hdže pak staj Witold a Antoša?“

Lejna dyrbbeše nadrobnje wšo rozpowědać. „Za Witolda a Antoša wšak je lěpje, zo Němcam na woči njeprindžetaj. Štó wě, što by so jimaj stało!“

Staruška so z tym spokoji.

Te tři žony so nětk do dweju rumnosćow džělachu.

Zosija bě do prózdnin skónčiła ludowu šulu. Kak by móhla dale wuknyć? We Wašawje bě to nětk njemóžne. Tuž so wutworichu małe kružki, w kotrychž młodžinu dale wuwučowachu. Marečcyna bě při tym z wučerku. Pilnje so na kóždu hodžinu přihotowaše, wězo připódlu swogeho džěla we fabrice. Wulka zahroda sej tež wjele džěla žadaše. Sad bě w tym času nimoměry wažny. Hdyž so Lejna wječor do loža lehny, bě na smjerć spróčna.

Wona bě pobožny člowjek a poruči swojemu lubeju do Božich rukow.

Wolaj so ke mni w času nuzy,

a ja chcu će wumóc,
a ty dyrbiš mje chwalić.

Tele slowa psalma sej Lejna husto wospjetowaše a wuhna z nimi wšě bojazne mysle.

Cyły dolhi čas njebě Lejna ničo wo dóńce syna a muža slyšała. Hakle kónc druhého lěta po wójnje dóńdže powěsć k njej, zo staj po dlěšim bludženju w Jendzelskej so zasydliloj,

Michalski Boží dom w Budyšinje
Po doskónčenju wobnowjenja změje cyrkej znutřka hinaši napohlad. Michalskej wosadže z cytej wutrobu přejemy, zo by so jej wulki a rjany skutk derje poradžil.

hdžež syn Antoš bórze skónči šulu. W cuzbje bě muž za sebje a za syna namakał bydlenje. Te tři žony — Lejna, jejna džowka Zosi, a Lejnina mać — běchu polne džakowneje wjesolósće, zo běštaj mužej tam měloj móžnosć wójnu přetrać. W Pólskej běchu so žalostne wěcy stali. Najbóle pak bě wšitkich zrudžilo wutupjenje Wašawy, jich najdrošeho, jich najlubšeho města.

Po wójnje so měšćenjo bórze zaso wróćachu do wupalenych ruinow, do morja lutyh kamjenjow a podachu so do horliwego natwara swojeje lubeje stolicy.

Lejna čakaše z njeměrnej wutrobu na nawrót muža a syna, ale wonaj njeprindžetaj. Jenož wot syna dóstawaše listy. Syna wšak čehnješe do-

moj k maćeri. Nanowy rozsud dźerže jeho w Londonje. Šulu skónčiwši bě nětk ze studijom lékarstwa započal. Po nanowym mjenjenju měje w Jendźelskej lépsze wuhłady hać doma. Witold sam nochcyše dom. Wón mjenowaše wšelke přičiny. Lejna začuwaše: jeju njewabi domizna. Hać běstaj so w cuzbje na druhich čłowjekow zwjazajoj??

Lejna boješe so wotmołwy na tuto prašenje. Antoš chcyše sej sam swoju swojbu založić, za kotruž by hódno bylo dželać.

Zosi bě dorosćena. Hłowu měješe poľnu rjanych planow za přichod. Wona sonješe, zo so nan a bratr wróćitaj. Potom njebudže mać wjace tak čežko dželać. Jejne sony njeběchu zložene na surowu woprawdžitosć. Nanowa wotmołwa ju porazy.

„Čehodla nochcetaj so wrócić?“ — přemyslowaše. — „Staj tola swobodnaj. Wařawa stawa z procha. Wšudžom trjebaju džělawe ruki. Nan jako inženjer by měł wjele džela.“ Maćerne zrudne mbličo jej dosć praše.

Po čežkich nažiwjenjach wójny popušćowachu wowcynne mocy. Lejna čím bolostnišo začuwaše swoju samotnosť. Jenička jejna radosć běše džowka. Zosi styskaše so po nanje. Wona jemu husto pisaše a jeho prošese, zo by tola so dom wróćil. Jako wotmołwu pak dostawaše jenož pakčiki a krótkke listy. Wona njemóžeše cyłu tragediju dorozumić.

Listy Antoša pak běchu počne styskanja. Wo nanje wón mjelčeše. Jeho nochcyše kritizować. Mać so boješe wo jeho duchowne wuwice.

„Maći, ty so mje prašeš, hać so modlu?“ — tak w jednym lisće pisaše. — „Ně, nic wjace! Što móhla nam modlitwa dać? Haj, hdy by moja wutroba to trjebała. Hdyž sym zhoňil, štož je so w hitlerskich lagerach stało, sym přestał so modlić. Njejsu so wbozy w lagerach tež modlili? Čehodla njeje Bóh jich wuslyša? — Luba, droha maći, ja njejsym žane džěčo wjace.“

Mać ruce łamajo listy syna čitaše. Wona jemu pisaše:

Mój luby syno! Bóh chcyše nam pokazać přez hitlerske lagery, přez wšitke čwěle a čerpjenja, do čeho móže nas naš hrěch dowjesć. Ty měniš, naš njebjeski Wótc by móhl nam tule bolostnu wučbu zalutować. Mi so hinak zda. Čłowjestwo znaje hižom někotre tysac lět Bože džesać kaznje. Ale džerža je? Ty njesměš mordować! My pak to činimy — nic přeco z flintu abo mječom, ale z hñěwom, ze křiwdu, ze zawiscu, ze złym slowom. Nětk my widželi, što z toho nastawa, zo bychmy skónčnje hrěch w sebi potepili.

Nječ Či druhi příklad traju: Nan wučí swójeho syna dom twarić, ale syn po swojich lochkich myslach dom natwari — a katastrofa přindže, dyrbi přinć, zo by syn z njeje wuknyl.

Maćerne listy běchu počne hlubokich myslow, kaž je nazběra w doľhich, njesparnych nocach. Ze swojjej wěru chcyše wutrobu syna dobyć.

Muž pisaše mało, a hdyž listy dóndžechu, běchu krótkke. Zosi wot njeho dostawaše wjele pakčikow. Kóždy

džakny list skónči so: *Nanko, ja chcu předewšěm Tebe.*

Antošowe listy pak mějachu po času čopliši raz, kaž bychu we nim duchowne wojowanja woćichli. Po nje-dželach so maćeri wěc wjasni: Syn bě so do jedneje koleginy zalubował — do Jendźelčanki. Oliwijska rěkaše.

Mać čitaše synowe listy z rozščěpnej wutrobu. Wona so wjeseleše, zo syn z wjetšej horliwosću a dowěru do přichoda kroći, ale wona zdobom widžeše, kak tale lubosć jeho počkej domiznje wocuzbni. Jendźelčenko maja hinašeho ducha. Jej bě čežko, w tutej lubosći synowe zbožo widžeć. Syn ju spyta změrować. Wón maćeri husto pisaše. Muž pak wjele mjelčeše.

Tež wot syna wjace listy njeprindžechu. Mać čakaše tydžeň wob tydžeň. Tuž zhoňi wot muža, zo Antoš w chorowni čežko chory leži. Lejna bě w najwjetšich stysknoščach. Skónčnje pak tola dóndže wot syna list, zo njetrjeba so wo njeho starać, jemu so zaso lépje dže. „Pisaj husto!“ — ju prošese. A wona bě pilna w pisanju. Wona bě so zwučila na mysl, zo ma w cuzbje jenož hišće syna. Jejne listy běchu počne horceje maćernej lubosće, ale při wšěm wostaji jemu počnu swobodu.

Doľho njetrjaješe a syn so maćeri wuzna:

„Moja wutroba je zranjena. Oliwa je mje wopušćila. Čehodla sy sej Polaka wubrała? Njeje tu našeho luda dosć mužow?“ — tak jej swójbni porokuja.“

Mać ze sylzami čitaše list: Ty wbohe džěčo, zhubjene w cuzej zemi. Wbohi, luby syno! Čehodla dyrbiš być w dalokej cuzbje sam? Njeje w Poľskej dosć ruma za mlode ruki, za mlode talenty?

Mjeztym bě lěto 1954 přišło.

Lejna bě slyšała, zo so w USA zeńdu ewangelsko-lutherscy křescenjo z cyłeho swěta, tež z Poľskeje tam pojedju. Wona bě wša zwjeselena: Ja chcu Witoldaj a Antošej napisać, zo byštaj tam tež dojęłoj. Tam móžetaj so zetkać z Polakami. Snano jeju nawabja, zo so do domizny wróćitaj.

Tuž napisa list ze zahorjenymi slowami. Hać tam pojedžetaj? Wona bě počna nadžije a bě styskna a modleše so ze slowom psalmista:

*Što so rudžiš, moja duša,
a sy tak njepokoľna we mni?
Čakaj na Boha!*

*Ja budu so jemu hišće džakować,
zo mi pomha ze swojim woblićom.
Stroštnje začini Bibliju: Što dyrbjala so bojeć, hdyž je WÓN ze mnu?*

Witold a Antoš běstaj do USA dojęłoj.

Bórže na to dóndže list wot muža: *Droha, luba Lejna! Twój namjet, zo bychmoj do Minneapolis dojęłoj, bě wot Boha samoho přišoł. Mój smój tam rjane hodžiny přežiwiloj. To bě wjesele za naju, tajku swojbnu atmosferu tam nazhonić. Přeni raz po doľhich lětach běchmoj zaso mjez tymi swojimi, mjez lubymi čłowjekami.*

Ja njeběch ženje žadny horliwy ewangelik, ale štož sym tam widžal a slyšał, běše za mnje kaž swětło slónca.

Moje žiwjenje je nowy směr dóstało.

Lejna dyrbjese list přeco a přeco zaso čitać, a sylzy so jej ronjachu: Ow Božo, kak mam so Tebi džakować!

Nan a syn so wróćitaj dom. Njewuprajomnje zbožowny bě tón džeň za nich wšitkich.

Kalendarz ewangelicki 1956
(swobodny a skróšeny přeložk)

Što bychmy my nětkle doma činili?

(Pokročowanje)

Při kofejju postuchach runjewon z nutrnošču na rěče mjez nanom a wujom. Zwjetša džěše wo politiku. Bjez džiwa! Čas kejžorstwa bě runje ni-mo. Młoda demokratija měješe so z wulkimi nuzami bēdžić. Nahłady mjez bratromaj běchu dosć wšelakore, tuž běše diskusija čím zajima-

To njeje powostank z Napoleonskich wójnow, ale znamjo, zo so stary burški grat džensa wjace njewužiwa.

wiša. Škoda, zo džensa mjez nami tajkele rozmołwy wjace njejsu.

Wážny problem bě tehdom „antichryst“. Stare cyrkwinske formy po rewoluciji 1918 počachu rozpadować. Je z tym knjejestwo antichrysta přišło? Hdže wón je? Hdže ma swoju centralu? Najchutnišo pak bu, hdyž so wo njewěrtje w cyrkwi rěčeše. Jelizo je antichryst mjez nami w cyrkwi, što potom?

Spominajo na tehdomniše rěče so husto džiwam, kak jasnje staj tehdom nan a wuj rěčaloj wo přichodže. W mnohim nastupanju jimaj džensniši čas prawo dawa.

Na wječor chođzachu susodne džěći po koľbasowu jušku. Ja smēdžach tež druhim po jušku chođzić, ale jenož po přecelstwjje.

Zo bě tajki džeň za našich z wjele džěłom zwjazany, to tehdom hišće njewědžach. Ja so kóždy raz na njón z čistej radosću wjeselach, a kóžde swinžoržanje běše wulkotny swjēdžeň.

3. wobraz: M y b y c h m y p j e r j o d r ě l i .

Při pjerjodreću dyrbjala na scēnje wisać z wulkim písmom Boža 8. kazeň:

T y n j e s m ě š w o p a k i s w ě d č i ć p ř e č i w o s w o j e m u b l i š e m u .

Ty wšak wěš, luby čitarjo, jelizo sy hdy sobu za bliđom při pjerjodreću sedžal, kak wjele njedobrego kleska-

nja so pri tajkích skladnosťach stawa. Našu lubu njeboh mač pak chcu chwalić, zo w jejnej přitomności njeb-žanych zlych a njepristojnych řečow.

Najradšo ja připosluchach, hdyž so wo šerjenjach řečeše.

„Wječor prjedy, hač bě Młynkec nan nahle wumrět, je Rječyna widzala bělu žonu po wsy hić. Pola Młynkec je pozastala a do wokna pohladala.“

„Dzens nocy su sowy pak tak wótře wolali. To wěsće bórže něchtón wumrěje!“

„Hač je to z tym zmijom wěrnó?“
„Wězo! Naš džéd je sam na polu tajke mokre kurjatko namakał. To běše zawěsće zmij.“

„Je sebi jeho sobu domoj wzał?“
„Wón chcyeše a sej tola njezwěri.“

„Nó, hdy bych ja tajkeho zmija namakał, tón by mi dyrbał wjele pjenjz nanosyc.“

„Njerěč tak hlupje. Ze zmijom so nasadzować, to je strašna wěc.“ Hdyž

so wo šerjenjach řečeše, by tež naš nan přinošował.

„Wy wěsće, zo so ja njeboju šerjenjow“ — tak wón wažnje započěše. My swojbnj wědzachmy, što nětko přindže, ale my přeco zaso rady na tamnu dziwnu wěc postuchachmy. — „Ja dyrbjach raz na hrodze jednu nóc sam lutki spać. Ja běch styšal, zo na hrodze šeri. Tuž běch wćipny, kajke to budže. Wječor měrnje wusnych, Bohu so poručiwši. Wosrjedz nocy wotućich na žalostny hrimot. To běše, kaž by něchtón čežke rječazy po schodže dele čahnył. Ja so nochcych boječ, stanych, zaswěćich swěčku a stupich z komorki. Ničo njebě widžec. Wšitko bě čicho. Tuž so zaso lehnych. Lědom běch někak w drěmanju, tuž tam tón ropot zaso bě. Ja so njebojach, ale dziwno mi běše, to móžeće mi wěrić.“

Što su naši prjedownicy wšo do dziwnych wěcow nazhonili — směšne, ale zwjetša stysknje bojazne!

W.

Před 50 lětami zemrě Hodžijski farar Jan Křižan

Łopjeno z pohrjebnych knihow Hodžijskeje wosady

Jan Pawoł Křižan, Hodžijski farar, zemrěł štwórtk, 22. 2. 1923, dupołdnja w 10.15 hodź., pohrjebany pónđzdu, 26. 2. 1923, narodźeny 12. 12. 1854 w Šćijecach, a jeho mandźelskeje Johanny Christiany rodź. Panachec ze Židowa.

Njeboh bu zwěrowany 30. 8. 1892 w Budestecach z Lejnu Idu rodź. Mětec z Rašowa, jeničkej mandźelskej džowku kublerja Arnošta Awgusta Měta a jeho mandźelskeje Hany rodź. Bjenadžic. Njeboh zawostaji wudowu, jednoho syna, dvě džowce a dweju bratrow.

Jan Křižan wopyta w Budyšinje Michałsku ludowu šulu a přeńdže w léce 1868 na Budyski gymnazij. Wot léta 1877 studowaše teologiju w Lipsku, w Tübingen a zaso w Lipsku. Jedne léto bě mjez tym pola wojakow.

Po přěnim teologiskim pruwowanju bu w Kamjencu 20. 2. 1881 ordinarowany a za kapłana při hłownej cyrkwi a za serbskeho předarja při klósterskej cyrkwi zapokazany. Tak je njeboćički 42 lét a 2 dněj w duchownskej službje stał. Dwě léce pozdžišo bu w Hodžiju za kapłana zapokazany (13. 1. 1883) a w juniju 1898 za fararja. Tuž je wón 40 lét w Hodžiju skutkował, 25 lét jako farar.

Jan Křižan měješe dweju synow a dvě džowce. Najstaršu džowku Margaretu (narodź. 13. 9. 1893) bě wón zwěrował 12. 8. 1913 z fararjom Janom Renčom-Wjelečanskim. Starši syn Arthur (narodź. 4. 2. 1895) bě wójnje maturu zložil, so dał při medicinskej fakulće w Lipsku zapisać a padny 17. 8. 1916. Młódsi syn Kurt bu wójnje jenož zlochka zranjeny a móžeše medicinu dostudować. Młódsza džowka Hilžbjeta (narodź. 17. 7. 1902) je nana w jeho chorosći swěru wothladała.

Jan Křižan bě nadobna postawa, měrný a dostojny. Hdyž běše jeho njezapomnity prjedownik Imiš He-

liašej podobny, tak měješe Křižan Janowu naturu: miły, znjesliwy, sprawný, wosebny w zmyslenju, bjez hordosće, swojeje zbožnosće w Chrystusu sebi wěsty, zrały charakter, anima prima candida (prawje čista duša).

Swoje předowanja prihotowaše sej husto ducy ke chorym abo tež při šćěpjenju sadowych štomikow. Jara spěšnje wón džělaše. Kóžde předowanje po słowje napisa. Wón so prócowaše tak derje předować, zo by jeho najprosciša a najstarša wowka móhla zrozumić. W swojich předowanjach wužiwaše přiklady ze wšědného žiwjenja abo tež z literatury. Jednorje a jasnje wón předowaše, druhdy pak tež tak mőcnje, zo to připoslucharjam do wutroby džěše.

W swojej ponižnosći njebě nawabić, zo by dał swoje předowanja woćišćec. Někotre pak su wozjewjene w „Misionskim posole“.

Jan Křižan bě jedyn z najlěpšich synow swójeho serbskeho luda, kotryž wón z cylej wutrobu lubowaše. Serbsčinu wón dokladnje znaješe. Řeč jeho serbskich předowanjow měješe klasisku rjanosć. W jeho něm- skich předowanjach bě druhdy pőznać, zo ze serbsčiny přeložowaše. Wón radšo serbsce hač němsce řečeše.

Swěru je stał w službje serbskeho luda. Wjace hač 30 lét je wudawał serbsku „Protyku“. Ze zawodnymi nastawkami pod napisom „Pomhaj Böh“ je sebi mjez serbskim ludom trajny pomnik stajil. Wjace hač 20 lét je redigował serbski „Misionski posol“. Z dobrym wuspěchom je Serbow namoľwjal, misionstwo mjez po- hanami z pjenjzami podpěrać. Do „Misionskeho posola“ je sam swoje kěrľuš přinošował. Wšě basnje bjez mjena su wot njeho.

Jan Křižan bě naslědnik biskopa Lušćanskeho jako předsyda Maćicy Serbskeje. Tole wuznamne městno mjez Serbami bě jemu wjele hődne. —

Z jeho zastojskim bratrom Vogtom jeho zwjazowaše wutrobne přecelstwo.

W kak wulkej měrje jemu lubosć wosady słyšeše, pokaza so při jeho zastojskim jubileju a při jeho pohrjebje.

Njeboćički bě 18. 11. 1922 na gripu schorjel a dyrbješe wosrjedz čělného předowanja přestać. Wosadna zhromadžizna 19. 11. 1922 dyrbješe wupadnyć. Wón drje so zaso wo něšto zhraba a móžeše hišće někotre razy předować — posledni raz 1. džen hodow. Druhi džen hodow bě na wěrowanju předował wo teksće:

Česć budž Bohu we wysokosći, měr na zemi a čłowjekam dobre spodobanje.

Po posedženju cyrkwinskeho předstejerstwa 28. 12. jeho mocy hladajcy wotebėrach. Wón wusny 22. 2. 1923.

Serbske wotprošowanje w žarowanskim domje měješe jeho přichodny syn farar Renč-Wjelečanski. Na pohrjebje běchu 20 serbskich a 3 němscy duchowni.

Tak daloko wo něšto skróťšeny zapis Hodžijskich cyrkwinskih knihach, kotryž je nam naš luby bratr diakon Běrka připostal.

Přispomnić chcemy hišće: Wšitke tři džěci, kotrež nana před polsta lětami k rowu přewodžachu, su hišće žive.

Najstarša džowka, kotraž lětsa swjeći, da-li Böh, swoje 80. narodniny, je w Eschdorfje pola Drježdžan živa pola swójeho přichodného syna, fararja Bětnarja, kotryž bě do wójnje za serbskeho fararja w Budestecach.

Dr. med. Kurt Křižan w Dobruši pola Budyšina je w Budyskej wokolnje znaty lékař.

Džowka Hilžbjeta je so wudala na fararja Renča-Lupjanskeho pozdžišo Bartskeho.

Z wosadow

Z léta 1972 w Klukšanskej wosadze

W zašlym léce sće wšak wjele wo našej wosadze słyšeli, hdyž mějachmy swoje 750. narodniny. Wjele by so hodžalo powědać wo rjanych naziwjenjach, ale wjesele bě z nuzu derje změšane!

Wukřćili smy jenož 15 džěci, w léce 1971 bě jich 16.

Zwěrowali smy w Božim domje 2 poraj, 1971 běchu 4, 1970 samo 10.

Chowanjow smy 41 měli, 1971 bě jich 30, 1970 34, 1969 jenož 29, a w léce 1968 samo jenož 24. W tym pokazuje so mőcnje roscaca ličba rentnarjow.

Konfirmėrowali smy 18 džěci, 1971 21, 1970 36.

Na pačerje chodži 50 džěci (57).

Z cyrkwje staj dwaj mandźelskaj wustupiloj (3).

Přěni raz w tutych 7 lětach, kotrež sym nětko w Klukšu, smy Złoty kwas na kemšach swjećili. To bėštaj mandźelskaj Šimkec z Jatřobja. Serbske kemše mamy měsacnje w Klukšu a w Polpicy. Nimale na kőžde kemše přeprošuju z-kartku, dokelž

wěm, zo so tak někotryžkuli na termin serbskich kemšow njedopomni. Serbskich kemšerjo je zwjetša wokoło 15. Ličba móhla wo wjele wjetša być, kaž nam to strukturna analiza (statistika), na kotrejž nětke džělamy, dopokazuje.

„Pomhaj Bóh“ čita so w našej wosadze w 66 eksemplarach. Ja chcu so zaso swěrnišo prócować, zajmawosće z Klukšanskeje wokoliny do našeho časopisa podawać, byrnjež mam nadosć džěla. Naša katechetka I. Lenzowa je nam službu wupowědźila a so do džiwadla wróciła.

Wosebje so wjeselimy, zo smy swoju čelownju móhli tak rjenje ponowić. To wšak běše nuzne! Předewšěm smy džakowani Setlikec swojby z Lichanja za wulku pomoc.

Nowe dubowe durje do Božeho domu, nowu třechu na njón, potom změjemy, da-li Bóh, něšto lět měr!

W léce 1972 chcychmy kantorat překryć. Cyhele su tu, ale dočinić so njehodžeše.

Z wulkej prócu smy swjedzenske pismo wudali a w bywšej loži sej pěkný muzej přihotowali.

Wjele časa a prócy smy naložowali, wšě konta cyrkwinskih dawkow přehladać. To bě nuzna a dobra wěc! Cyrkwinske dawki chcemy po možnosti sprawnje postajeć. Wot léta 1974 sem budu so cirkwinske dawki po netto-dochodach wobličić, potajkim po tym, štož kóždy wuplaćena dóstawa. Na příklad: štož dóstawa měsacnje 210,— hr přez džělo abo jako rentu do ruki, budže měsacnje 0,62 hr cirkwinskih dawkow plaćić.

W léce 1972 nazběrachmy 21 117,60 hr cirkwinskih dawkow (19 005,84 hr w léce 1971). Z tutych pjeněz přepokazachmy na Krajnu cyrkej 9 502,92 hr.

Wosebite dary wjace hač 8 000,— hr (8 138,69); kolekty za wosadu 4 437,05 hr (3 758,05).

Hdyž budžeja naše twarjenja zwuporjedžane, chcemy wjace pjeněz naložować za wosadne žiwjenje. Hižo w léce 1972 smy młodžinski rum we farskej bróžni pod třechu wutwarili. Pilnje so tam wšědnje blidowy tenis hraje. Tak su pjenjezy a bróžen derje wužiwane.

A što je so hewak stało?

Wjele našich wosadnych džěla w składze běrnów mjez Čelchowom a Zdzěrje. Tam budže centrum přichodneje kooperacije, kotraž budže sahać wot Psowjow hač do Zubornički, wot Chwaćic hač do Lěskeje. Tam maja so wulke swinjace chlěwy natwarić, hdyž budžeja wulke hródze pola Hućiny za wjele stow kruwow hotowe. Swojim pilnym prodrustruwnikam přejemy wjele wuspěcha — a dobre dochody.

Hodžij. Džakowni hladamy wróco na léto 1972.

Při cyrkwi drje steja hišće rošty, ale čakaja jenož na wotnošenje. Nazymu móžachmy hišće do zmjerzka zwonkowe wobnowjenje skónčić. Bohu budž džak, zo njemějachmy žane njezbože při tym. Zdaloka nas Boži dom wabi, do bychmy do njeho zastupili a z džakownosću spominali na prócu zańženych lět. Sami so džiwamy, kak je so nam wšo derje poradžilo. Lětsa chcemy so nětko wo

porjadk wokoło Božeho domu a na pohrjebnišću prócować.

Statistika zańženého léta:

28 krčćenjow
43 pačerskich džěci
14 wěrowanjow
39 pohrjebow

1 932 spowědných.

Do nabožiny chodži 177 hólcow a 190 hólcow.

Wopyt našich serbskich kemšow bohužel dale wróco dze, byrnjež su kolekty husto dosć wyše hač na němskich kemšach. Hač dotal smy stajnje měsacnje swoju serbsku Božu službu měli.

Tež małe ličby su z Boha. WÓN sam wě, čehodla nas po ponižnych pučach wjedže.

Štyri króc mějachmy w zańženym léce knjeza Heretscha ze Šerachowa pola nas, zo by starším był dobry radźićel při kublanju swojich džěci. Wuknyć dyrbymy stajnje dale w powołanju a jako starši swojich džěci.

Běrka

Hrodzišćo: Statistiska rozprawa našeje wosady za léto 1972 nam scěhowace ličby poda:

Wukrčilo je so 19 džěci, mjez nimi 11 hólcow. Konfirmaciju swječachmy ze 16 džěcimi. Wěrowanja běchu jenož 4. Pohrjebali smy 15 wosadnych.

Božich službow mějachmy w Hrodzišću w němskej a serbskej rěči hromadže 74. Dalšich 25 Božich službow so w druhich wjeskach wotměwachu. Nutnosćow w adwentskim a póstnym času naličichmy 17. K tomu přińdže hišće 62 bibliskich hodžinow, kiž so na 10 městnach dzeržachu.

W zańženym léce smy našu cirkwinsku třechu překryli. Wutrobný džak kóždemu, kiž je přez pjenježny dar abo ze swojim džělom sobu k tomu přinošował.

Bukecy

27 (36) krčćenjow
41 (50) konfirmandow, mjez nimi 2 dorosćenaj
12 (14) wěrowanjow
61 (42) křesćanskich pohrjebow
933 (932) spowědných, mjez nimi 72 (51) serbskich

Na darach smy dóstali

1 892,— hr (1 930,—) krajnocyrkwinske kolekty
6 616,— hr (5 962,—) kolekty za našu wos. na kemšach
620,— hr (596,—) kolekty při bibliskich hodžinach
1 238,— hr (1 033,—) kolekty při pohrjebach
164,— hr (175,—) kolekty při woprawjenjach
13 060,— hr (2 578,—) dary za wobn. cyrkw. wěže
1 335,— hr (2 085,—) dary za akciju „chlěb za swět“
329,— hr (505,—) dary za zwonk. misionstwo
208,— hr (300,—) dary za znutřk. misionstwo
120,— hr (260,—) dary za Alberta Schweitzerowu pomocny skutak a za Hoffnungs-thal (Bethelowe wustawy)
400,— hr (548,—) džakny wopor konfirmandow

250,— hr (280,—) džakny wopor młodžiny
1 753,— hr (1 618,—) zběrka za twar cyrkw. domow
1 900,— hr (1 669,—) zběrka za znutřk. misionstwo

29 885,— hr (19 329,—) wšo hromadže Wšitkim darićelam wutrobný džak!

Zwjazkowa zhromadźizna 26. 1. 1973 w Budyšinje

Přez cirkwinski zakon tworja naše serbske wosady we wobłuku Sakskeje krajneje cyrkweje swój samsny Zwjazk.

W kóždej wosadze, hdžež su Serbja, ma być jedyn serbski wosadny wuběrka, wobstajacy ze štyrjoch lajkow a fararja, kotryž serbsce předuje. Hdyž wosadny farar serbsce předuwać njemóže, ma jedyn druhi serbski farar předsydstwo w serbskim wuběrku přewzać.

Z wosadneho serbskeho wuběrka maja so tři wotpósłać do Zwjazkoweje zhromadźizny: dwaj lajkaj a farar.

Tajku Zwjazkownu zhromadźiznu mějachmy pjatk, 26. 1. 1973, na Michałskej farje w Budyšinje. Zastupjene běchu scěhowace wosady: Budyšin Michalska, Bart, Budyšinsk, Poršicy, Hrodzišćo, Chwaćicy, Bukeycy, Klukš, Huska, Hodžij, Malešecy, Hućina, Njeswaćidlo.

Cyrkwinska radźićelka knjeni Schnerrowa poda přehlad wo zakonskim položěnju našeho Zwjazka.

Do Zwjazkowneho wuběrka wuzwolichu so jako lajcy:

Pětr Malink z Budyšina, lektor a spisowacel,
Herta Hemplowa z Budyšina, bibliotekarka,
Arnošt Grofa z Chasowa, ratar,
Arndt Zoba, diplomowy inženjer z Bukec jako farar:
Pawoł Albert z Budyšina.

Předsyda Zwjazkowneho zhromadźizny a Zwjazkowneho wuběrka je Serbski superintendent.

Swěru chcemy so prócować, swoje zakonske prawa w přichodze lěpše wužiwać k spomoženju našeho wosadneho serbskeho žiwjenja.

Njeswaćidlo. Knjeni Hana Symankowa w Bošicach móžeše 26. 1. 1973 w čelnej a duchownej čisłości swoje 95. léto žiwjenja dokónčić. Lubej jubilarce přejemy dale měrny a miły wječor žiwjenja.

Klukš. 10. januara woswjeći naš susod knjez Wujc swoje 95. narodny. Wjele gratulantow bě přišlo jemu zbožo přec. Wšitycy so wjeselachu, zo je zaso strowy a čily. Dokelž mało widži, poslucha njedželu při radiju na Božu službu.

Bóh daj swěrnemu bratřej měrny wječor žiwjenja.

Pomhaj Bóh, časopis ewangeliskich Serbow. — Wuchadźa jónkróc za měsac z ličencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangeliskich duchownych. — Hlowny zamožity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswaćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisćo: Nowa Doba, čisćerňa Domowiny w Budyšinje (III-4-9-212).